

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ” – ХАСКОВО

УТВЪРЖДАВАМ,

ДИРЕКТОР:

/Милена Михайлова/

Съгласувал:.....

ЗДУД

УЧЕБНА ПРОГРАМА

По философия – III

Избираем модул

„ИСТОРИЯ НА ФИЛОСОФИЯТА,,

КЛАС: XIIa

ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

31 учебни седмици по 1 учебен час седмично – 31 учебни часа годишно

Изготвил:.....

Валентин Ангелов

I. КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението в избираем модул „История на философията“ е насочено към овладяване на базисни знания, умения и отношения, свързани с философската рефлексия на ученика и с изграждането на ключови компетентности. Нейната основна цел е да подпомогне личностното развитие на учениците въз основа на традицията на философското познание. Чрез изучаване и прилагане на знанията върху същността и спецификата на историко-философския дискурс, за да се формира автономна и устойчива личност. Модулът "История на философията" резюмира съдържанието на „големите разкази”, биографии и идейни направления в световната философска мисъл, утвърждава се адекватната употреба на ключови философски понятия, както и безпроблемно ориентиране по различни, често несъизмерими помежду си, философски парадигми. Акцентира се върху основните познавателни нагласи, създадени от еманципирането на философското познание от теологията, разгръщането на класическата Новоевропейска философия през XVII и XVIII в., претълкуването ѝ през XIX в., и върху аналитичното и херменевтичното обновление от XX век.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

1. Знание за основните течения и тенденции в модерната и съвременната философия, като акцентира върху философските идеи и концепции за природата на съзнанието и човешкото битие.
2. Знания и умения на учениците да се ориентират в основните традиции в развитието на новоевропейската и съвременната философия и тяхното влияние върху съвременните дебати в науките за човека.
3. Да се формират у учениците умения за анализиране на автентични текстове и документи, за защита и опровергаване на различни гледни точки по значими философски проблеми.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
1. Тема История на модерната философия		
<p>1.1 Европейското Просвещение. Начало на политическата философия. Британските емпиристи. Фр. Бейкън, Дж. Лок, Т. Хобс.</p> <p>1.2 Рационалистическа философия - „истини на разума” и „истини на факта”. Р. Декарт, Б. Спиноза, Г. Лайбниц.</p> <p>1.3 Програмата на критическата философия. Имануел Кант. Трансцендентална естетика, аналитика, диалектика. Спекулативен и практически разум. Г. В. Фр. Хегел.</p> <p>1.4 Ницшеанската апология на живота - преценка на ценностите. Шопенхауер, Киркегор. Философия на живота. Прагматизъм.</p> <p>1.5 Историзизъм. Марксизъм. Линията на критическата теория. Фойербах, Маркс, Адорно.</p>	<p>Познава основните философско-политически теории за обществото и държавата, властта и гражданското общество.</p> <p>Познава дефиниции и идеи за модерност.</p> <p>Разбира характера на секуларизацията и нейното влияние.</p> <p>Разбира понятието за ценност (Кант, Ницше, Шелер).</p> <p>Разбира влиянието на религиозните ценности върху обществения живот.</p> <p>Разпознава белезите на модерността в човешкото съществуване (Аз, самосъзнание, автономия, личност - Декарт, Лок, Кант).</p> <p>Разпознава препятствията пред познаващото и креативното мислене - мнение, предразсъдък, суеверие, самоувереност (Бейкън, Декарт, Кант).</p> <p>Използва процедурите на обяснение и разбиране за осмисляне на личния си опит.</p> <p>Оценява критично влиянието на социални модели върху човешкото развитие.</p> <p>Умее да анализира политическата реалност в термините и понятията на дадена философско-политическа теория като разкрива предимствата и недостатъците на изгражданите от нея модели.</p> <p>Умее да разкрива връзката на политическите теории с определени социални интереси.</p> <p>Демонстрира откритост на ума към нови факти и идеи.</p>	<p>модерност, реформация, секуларизация, наука, експеримент, човешки права, революция, модели на управление, трансцендентална, Марксизъм, личност, достойнство, ценност, нихилизъм, преоценка на ценности, равенство, неравенство, справедливост, солидарност,</p>
2. Тема История на постмодерната философия		

<p>1.1 Новата парадигма. Лингвистичен обрат. Линията на позитивизма. Аналитичната философска традиция - Ръсел и Витгенщайн, Куайн и Стросън.</p> <p>1.2 Нагласи и методи на историко-философското изследване през XX в.: херменевтика, феноменология.</p> <p>1.3 Кризата на европейската наука. Хусерл, Хайдегер, Гадамер.</p> <p>1.4 Епистемология. Основни проблеми и Теорията на познанието през XX и XXI век.</p>	<p>Познава основните характеристики на науките за природата и на хуманитарното знание (Ръсел).</p> <p>Познава алтернативни изследователски методи и техники в науката (анализ, синтез, редуция, конструиране, експеримент, идеализация, верификация, фалшификационизъм) (Бейкън, Лакатош, Попер).</p> <p>Познава основни аргументи в спора за вечността на света.</p> <p>Познава значими идеи за историчността и периодизацията на историята</p> <p>Познава примери за различни йерархии от ценности и тяхната връзка с формите и стилове на живеене (Киркегор).</p> <p>Разбира ефективността на идеалните модели за постигане на научни знания.</p> <p>Разпознава белезите на естетизма като жизнен стил (Киркегор, Ортега-и-Гасет).</p> <p>Умее да управлява ефективно времето си и проявява готовност да проектира собственото си развитие.</p> <p>Умее да обосновава личен ценностен избор (Сартр).</p> <p>Оценява критично влиянието на социални модели върху човешкото развитие.</p> <p>Оценява значението на идеалните модели за развитието и промяната на реалността (наука, изкуство, икономика).</p> <p>Оценява значението на другия в диалогичния процес на изследване на истината.</p>	<p>естествено и изкуствено, светоглед, историчност, контекст, позитивизъм, херменевтика, анализ, синтез, редуция, конструиране, експеримент, идеализация, верификация, фалсификация социално инженерство, мисловен експеримент, йерархии на ценности, ценностна система, преоценка на ценности естетически опит, естетизъм,</p>
---	--	---

Разпределение на часовете:

За нови знания	до 13 часа	до 40%
За упражнения и практически дейности	до 15 часа	до 50%
За контрол и оценка	до 3 часа	до 10%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от работа в клас (участие в групови обсъждания и дискусии, практически задания и др.)	40%
Текущи оценки от домашни работи	20%
Оценки от работа по казус	20%
Оценки от писмени работи	20%

Дейности в процеса на профилирано преподаване на философия в XII клас, модул „История на философията”

Дейности	ключови компетентности	междупредметни връзки
В класната стая		
Анализ на философски и нефилософски (публицистични, литературни, научен и др.) текстове .	общуване на роден език, общуване на чужди езици	български език и литература, - умения за анализ на текст
Създаване на аналитичен философски текст	общуване на роден език, обществени и граждански компетентности, умение за учене	български език, чужди езици, природо-математически науки, история, география и икономика, ИТ - спазване на езиковата норма
Организиране на дискусии и дебати по философски, научни и обществено значими и важни за училищната общност проблеми	общуване на роден език, обществени и граждански компетентности	български език, чужди езици, природо-математически науки, история, география и икономика, ИТ - спазване на езиковата норма
Анализ на казус	общуване на роден език, обществени и граждански компетентности, умение за учене	природни науки, история, ИТ, география и икономика
Изготвяне на публични презентации на индивидуални и групови изследователски задачи	общуване на роден и чужд език дигитална компетентност инициативност и предприемчивост умения за учене	- спазване на езиковите норми при изложението - използване на ИКТ при търсене на информация и оформяне на презентации - планиране и осъществяване на индивидуални и групови изследователски задачи, работа в екип
Извън класната стая		
Самостоятелни или групови проучвания в интернет по теми от програмата	общуване на роден и чужд език умения за учене дигитална компетентност обществени и граждански компетентности	- търсене и критична оценка на информация в интернет
Създаване, поддържане и участие във виртуални диалогични пространства (блогове/уикита, форуми и др.)	общуване на роден и чужд език умения за учене дигитална компетентност обществени и граждански компетентности	критично и аргументирано заявяване на лична позиция активно използване на ИТ за публикуване в интернет